

11.

Ἡ συνήθεια ἐφύλαξε τὸν νόμον τοῦτον γενικῶς εἰς ὅλας τὰς ἐκποιήσεις, εἴτε κινητῶν εἴτε ἀκινήτων.

12 - 13

Ἡ συνήθεια συμφωνεῖ μὲ τὸν νόμον τὸν περὶ δουλειῶν, καὶ κατατάπτει εἰς τὰς νομίμους δουλείας καὶ τὸ τῆς βοσκῆς δικαίωμα.

Περὶ προγομίων καὶ ὑποθηκῶν.

14.

Ἡ συνήθεια συμφωνεῖ μὲ τὸν νόμον εἰς τὸ περὶ ὑποθηκῶν.

15.

Ἡ συνήθεια δὲν διετήρησε καμίαν διαφοράν ἀπὸ τὸν νόμον.

16.

Ἡ συνήθεια ως πρὸς τοῦτο τὸ ἀριθμὸν δίδει προτίμησιν εἰς τὴν ὑπανδρον γυναικα ἐπὶ τῶν κτημάτων τοῦ συζύγου της καὶ μετὰ ταύτην εἰς τὸν ἔχοντα ἀρχαιότερα δικαιώματα.

Ἄνται αἱ συνήθειαι ως πρὸς τὸ ἀνωτέρῳ ἐρωτήματα ἐπεκράτησαν εἰς τὸν τόπον τοῦτον.

*Ἐν Μοθώνῃ τὴν 30 Σεπτεμβρίου 1833

*Ο Εἰρηνοδίκης Μοθώνης

Δημήτριος Χρ. Σμυρλῆς

*Ο Γραμ.

Η. Δ. Οἰκονομόπουλος.

26 ΚΟΡΩΝΗ

*Ἀριθ. 1205

Τὴν 15 Σεπτεμβρίου 1833

*Ἀρ. Καταχ.

*Ἐν Κορώνῃ

*Ἀρ. Ηρ. 1881

*Ἀρ. Φ.

τὴν 10 Νοεμβρίου

1833

Βασίλειον τῆς *Ελλάδος

Πρὸς τὴν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Γραμματείαν
τῆς *Επικρατείας

*Ο Εἰρηνοδίκης Κορώνης.

*Ἀπαρτοῦντες εἰς τὴν ὑπὸ ἀριθ. 1133 ἐγκύκλιον τῆς Σ. Γραμματείας ταύτης περὶ τῶν τοπικῶν μας ἐθίμων, ἀφορώντων τὴν ἐπιτροπείαν, πατρικὴν ἐξουσίαν,

νομήν, κυριότητα, δουλείαν, προγόμια καὶ ὑποθήκας δίδομεν τὰς κατ' ἔγχωριον ἔθιμον περὶ τῶν ζητημάτων τούτων πληροφορίας ώς ἔπειται.

Ἐπὶ τοῦ 1ον ζητήματος.

Ἀποκρινόμεθα ὅτι ἡ τοπική μας συνήθεια συμφωνεῖ κατὰ τοῦτο μὲ τὸν νόμον, δηλ. ἐργάζονται δωρεὰν οἱ ἐπίτροποι τῶν δραφανῶν, ἀλλὰ παρατηροῦμεν ὅτι κάποτε τινὲς ἐπίτροποι συμβαίνει τὰ ὠφελῶνται ἐκ πλαγίου ἀπὸ τὰ κτήματα τοῦ δραφανοῦ.

Ἐπὶ τοῦ 2 ζητήματος.

Ἀποκρινόμεθα ὅτι διορίζονται ἐπίτροποι ώς διαθέσει ἥ οἱ ζῶντες συγγενεῖς τῶν ἀνηλίκων, δηλ. εἰς καὶ δύο καὶ τρεῖς ἐπίτροποι.

Ἐπὶ τοῦ 3 ζητήματος.

Ἀποκρινόμεθα ὅτι ἐπειδὴ οἱ χριστιανοί, ἐπὶ τῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπιχριστούσης Τουρκικῆς Ἀρχῆς, δυσκόλως ἀνεφέροντο εἰς τὰ δικαιοστήρια καὶ μάλλιστα περὶ τοιούτων καὶ ἄλλων παρομοίων περιπτώσεων συνήρχοντο οἱ ἐπίτροποι μὲ τὸν συγγενεῖς τοῦ ἐπιτροπευομένου δραφανοῦ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἀρχιερέως καὶ συνεκρότουν οἰκογενειακὸν συμβούλιον συγγραμμοδοτοῦντος καὶ τοῦ Ἀρχιερέως.

Ἐπὶ τοῦ 4ον ζητήματος.

Ἀποκρινόμεθα ὅτι χωρὶς τὰς θεωρῆς ἡ τοπική μας συνήθεια διάκρισιν τάξεως τινὸς τῶν ἀνηλίκων, ὅλους ἐξ ἵσου τὸν δυομάζει ἀνηλίκους, τόσον ἀρρενα καθὼς καὶ θῆλα, κατὰ τὸν νόμον τὸν ἔχοντας πλῆρες τὸ 14 ἔτος καὶ ἐξ ἵσου ἐξαρτωμένους ἀπὸ τὸν ἐπιτρόπον, καὶ οἱ ἔχοντες ἀρρενες πλῆρες τὸ 14 δύνανται τὰ ἐνεργοῦν κατά τι, καὶ χωρὶς τὴν ἀδειαν τοῦ ἐπιτρόπου. ἀλλ' ἀφοῦ δοκιμασθοῦν ώς ἴκανοι καὶ ἐπιτήδειοι τὰ ἐνεργῶν δὲν κάμπει δὲ καὶ καυμίαν διάκρισιν τῶν ἐπιτρόπων ἀπὸ κηδεμόνας, εἰ μὴ ώς ἐπιτρόπους ἀπλῶς τὸν θεωρεῖ.

Περὶ τῆς πατρικῆς ἐξουσίας

Ἐπὶ τοῦ 5 ζητήματος.

Ἀποκρινόμεθα ὅτι μολονότι συμφωνεῖ καὶ ἡ τοπική μας συνήθεια μὲ τὸν νόμον, ἀλλ' εἰς τινὰς συζύγους συμβαίνει τὰ συνενοεῖται διάνηρο μετὰ τῆς γυναικὸς περὶ τῆς κυβερνήσεως καὶ διαθέσεως τῶν τέκνων των μετὰ δὲ τὸν τοῦ ἀνδρὸς θάνατον παραχωρεῖται ἡ πατρικὴ ἐξουσία εἰς τὴν μητέρα καὶ εἰς τὸν ἐπιτρόπους ώς εἰς τὸ 4ον ζήτημα ἀγαφέρομεν (ἄν διορισθῶσιν ἐπίτροποι) μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 14 ἔτους τῆς ἡλικίας τῶν τέκνων τὸ αὐτὸν ἀκολουθεῖ καὶ ώς πρὸς τὰ τέκνα τῶν τέκνων των.

Ἐπὶ τοῦ 6 ζητήματος.

Ἀποκρινόμεθα ὅτι ἐν ὅσῳ τὰ τέκνα εἶναι ὑπεξούσια, δηλ. μέχρι τοῦ 10 καὶ 14 ἔτους τῆς ἡλικίας των, διπλακτήσουν ἡ ἐξουσία αὐτῶν ἀνήκει εἰς τὸν πατέρα ἀν-

δ' ὅποιον δή ποτε τέκνον ὡς ἀπὸ τυχούσης περιστάσεως δεκαετὲς καὶ ἐπέκεινα ἔξελθη ἀπὸ τὸν πατρικὸν οἶκον καὶ ἐπιδημήσαν ἀποκτήση χωρὶς τινὸς πατρικῆς χρηματικῆς ἢ διαφόρου ὑλικῆς προκαταβολῆς, τὰ ἀποκτηθέντα, ἢν εὐχαριστεῖται, τὰ συγκαταθέττει εἰς τὴν πατρικὴν περιουσίαν ἢ ἐν ᾧ σωζόμενος πατὴρ ἢ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς ὡς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν πλέον ἀδελφικὴν περιουσίαν ἐννοούμενην ἢ τουναντίον, δηλ. δὲν συγκαταθέττει τὰ ἀποκτηθέντα εἰς τὴν πατρικὴν περιουσίαν οὐδὲ εἰς τὴν ἀδελφικὴν μετὰ τὸν θάνατον πλέον τοῦ πατρός.

*Ἐπὶ τοῦ 7 ζητήματος.

Ἀποκρινόμεθα ὅτι ἀφοῦ τὸ τέκνον ἔξελθει τοῦ πατρικοῦ οἴκου μεθ' ὅποιον δή ποτε ἔτος τῆς ἥλικίας του, ἐννοούμενον τοῦ 10 μέχρι τοῦ 14 τῆς ἐνηλικιότητος καὶ ἐνεργεῖ πλέον ἀφ' ἑαυτοῦ του, πάνει ἢ ἐπ' αὐτὸν πατρικὴ ἔξουσία οὐδὲ ἀπὸ δεσμοὺς πατρικῶν σχέσεων, δηλ. ἀπὸ λαμβανόμενα ἢ ἐλπιζόμενα ὀφελήματα ἐκ μέρους τοῦ πατρὸς ζῶντος ἢ μετὰ θάνατον φαίνεται δεδεμένον, ὑπήκει ἑαυτὸν καὶ τοὺς ἀπ' αὐτὸν πρὸς τὸν πατέρα ἐκών, τουναντίον οὐχ ὑπήκει, οὐδὲ ὁ πατὴρ ἔχει τινὰ πλέον ἔξουσίαν ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τοὺς ἀπ' αὐτόν, οὐδὲ ὑπόκειται εἰς τινὰ εὐθύνην διὰ τὰς πράξεις αὐτῶν.

*Ἐπὶ τοῦ 8 ζητήματος.

Ἀποκρινόμεθα ὅτι δταν ὁ νίοθετῶν περιποιούμενος ἀπὸ τὸν νίοθετούμενον εὐαρεστῆται, ἀπονέμει καὶ εἰς αὐτὸν τὴν αὐτὴν πατρικὴν εἴνοιαν καὶ περίθαλψιν ὡς καὶ τὰ λοιπὰ τέκνα γνήσια, ἀλλ' εἰς τὴν διαγομὴν τῆς πατρικῆς περιουσίας μένει εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ νίοθετούντος νὰ τὸν ἵσαριθμίσῃ μὲ τὰ γνήσια τέκνα ἢ κατά τι κατώτερον τὸ αὐτὸν καὶ ἢν τὸν ὑπανδρεύσῃ. ἢν δὲ εἴναι ἄτεκνος ὁ νίοθετών, παρομοίως ἢ εἰς αὐτὸν εὐαρέστησίς του ἀπονέμει δῆλα τὰ ὡς πρὸς γνήσιον τέκνον πρόνοια, ἢ καὶ τοὺς ἀνιόντας ἐκ πλαγίου καὶ κατόγτας συγγενεῖς καὶ πρὸς αὐτὸν κατά τι διλιγότερον ἢ πρὸς παρὰ τοῦ δποίου ἀμφοτέρων τούτου ἔθεραπεύθη προθυμότερον καὶ ἐπιμελέστερον.

Περὶ τομῆς

*Ἐπὶ τοῦ 9 ζητήματος.

Ἀποκρινόμεθα ὅτι ἡ τοπική μας συνήθεια συμφωνεῖ μὲ τὸν νόμον, ἀλλὰ πάντοτε ἀπαιτεῖται ἡ κατοχὴ στηρίζεται εἰς νόμιμὸν τινὰ ἀρχὴν τῆς ἀποκτήσεως, δηλ. προερχομένην ἀπὸ νόμιμον ἀγορασίαν, ἀπὸ χάριν, κληρονομίαν, εὔφεσιν ἢ διαχείρισιν. ἀλλ' εἰς περίπτωσιν εὑρεσεως ἢ ἐκ πρώτης ἀρχῆς τῆς διαχειρίσεως τοῦ πράγματος, ἢν δὲ καθ' αὐτὸν ἀποδειχθεὶς κύριος αὐτοῦ, εἰς ἀπροσδιόριστον καιρὸν σιωπῆλῶς παραδέχεται τὴν ἀπαλλοτρίωσίν του, τὸ κατέχει καὶ τὸ τέμεται δε εὑρὼν ἢ ὁ διαχειρισάμενος, ἢν δὲ πάλιν τὸ ζητήση καὶ μετὰ παρέλευσιν ἀπροσδιόριστον χρόνον καὶ τὸ ἀποδείξει ὡς ἴδιοκτησίαν, τὸ ἀναλαμβάνει.

Περὶ κυριότητος καὶ περὶ δουλειῶν.

**Ἐπὶ τὸν 10 ζητήματος.*

**Αποκρινόμεθα ὅτι ἡ τοπική μας συνήθεια συμφωνεῖ μὲ τὸν νόμον, ἀλλὰ συγχρόνως μὲ τὴν παράδοσιν τοῦ πράγματος, ἢν δοθῇ καὶ τὸ τίμημα ἢ ἀντάλλαγμα τοῦ πράγματος ἢν ὅμως δὲν δοθῇ ἀμέσως εἴτε τὸ πρᾶγμα εἴτε τὸ τίμημα εἴτε τὸ ἀντάλλαγμα, τότε δύσας, ἢν δυσπιστεῖ διὰ τὸ ἀξιόπιστον τοῦ λαβόντος, λαμβάνει παρ’ αὐτοῦ εἴτε προφορικὴν ὑπόσχεσιν ἐνώπιον μαρτύρων, εἴτε ἔγγραφον ἢ καὶ τουταρτίον ὅταν δὲν δυσπιστεῖ ἀλλὰ δημόσιον βιβλίον περὶ τοιούτων πράξεων δὲν ὑπῆρξεν, εἰ μὴ ἰδιαίτερα ἔγγραφα ἐγίνοντο μὲ προσυπογεγραμμένους μάρτυρας.*

**Ἐπὶ τὸν 11 ζητήματος.*

**Αποκρινόμεθα ὅτι ἡ τοπική μας συνήθεια συμφωνεῖ κατὰ τοῦτο μὲ τὸν νόμον, δηλ. δ ἀναγνωρίσας τὸ πρᾶγμα του εἰς χείρας τυρός, τὸ δποίον χωρὶς τυρὸς τομίμον πράξεως αἰτίας ὑστερήθη, τὸ ἀναλαμβάνει χωρὶς τὰ ἀποδώσῃ τὴν παρὰ τοῦ ἥδη κατέχοντος δμολογούμενην τιμήν, δ δ ἔχων ἀποτείνει τὴν αἴτησίν του πρὸς τὸν παρὰ τοῦ δποίου ἔλαβε τὸ πρᾶγμα, ὡς κακῶς πωλήσαντος ἢ ἄλλως πᾶς δώσαντος καὶ δὲν στερεοῦται ἡ κυριότης τοῦ πράγματος ἀπὸ τὴν τομήν εἰς ἀπροσδιόριστον καιρόν, ἢν εἶναι κατητόν.*

**Ἐπὶ τὸν 12 ζητήματος συνάδοντος μὲ τὸ 10ον: (λάθος).*

**Ἄν δι’ ἀκίνητον τὸ αὐτὸν ἀκολουθεῖ, ἀλλ’ ὅσας αὐξήσεις ἔκαμεν εἰς αὐτὸν ἥδη κατέχων παρὰ τοῦ κακῶς πρώτου κατέχοντος καὶ ἐκποιήσαντος, γίνεται ἴσολογισμὸς εἰς χρήματα τῶν αὐξήσεων μετὰ τῆς δποίας ἀπέλαβε τομής, ἀφοῦ καροῦ ἔγινεν ἡ παραλαβή, μέχρι τῆς παρὰ τοῦ δι’ ἴσχυροτέρων δικαιωμάτων ἀποδειχθέντος ἀληθῶς κυρίου αὐτοῦ, καὶ δ εἰς τῶν δύο τούτων ἢ μέρει τὰ δίδει δι’ ἔξόφλησιν τὴν περιπλέον τομήν, ἢ τὰ λαμβάνῃ τὴν περὶ πλέον αὐξησιν εἰς χρήματα ἢ δπως συμφωνήσουν.*

Περὶ δουλείας

**Ἐπὶ τὸν 12 ζητήματος συνάδοντος μὲ τὸ 10ον.*

**Αποκρινόμεθα ὅτι ὅσα ἐρέθησαν εἰς ἀπόκρισιν τοῦ 10 ζητήματος ἐπίσης ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὸ περὶ δουλείας.*

**Ἐπὶ τὸν 13 ζητήματος.*

**Αποκρινόμεθα ὅτι δλαι αὐταὶ αἱ νόμιμοι δουλεῖαι, λέγονται καὶ θεωροῦνται ὡς νόμιμοι, ὅταν ἔξ ἀμυημονεύτων χρόνων ἢ διὰ συγκαταθέσεως τῶν μερῶν ἔξακολουθεῖ μία τοιαύτη δουλεία ἢ ἐκ τῆς φυσικῆς θέσεως τῆς γῆς ἄλλαι δὲ πάλιν διὰ τῆς συγκαταθέσεως τῶν μερῶν ἢ παντούνται ἢ προσωριναὶ ἐπὶ ὁριῷ χρόνῳ. Περὶ διὰ τὸ τῆς βοσκῆς δικαιώμα, εἰς ἐν καὶ τὸ αὐτὸν μέρος τοῦ χωρίου τέμονται τὰ*

ζῶα τοῦ χωρίου ἐκείνου ἂν εἶναι ἐθνικόν ἂν δ' ἴδιοκτητον, ἀπαιτεῖται ἡ συγκατάθεσις εἴτε ἡ συμφωνία τῶν ἴδιοκτητῶν, τοῦ μέρους ἐκείνου, τὸ δόποιον, εἴτε ἐθνικὸν εἴτε ἴδιοκτητον, δνομάζοντο λιβάδιον.

*Ἐπὶ τοῦ 14 ζητήματος.

*Ἀποκριτόμεθα διὰ ἡ τοπικὴ μας συνήθεια συμφωνεῖ μὲ τὸν νόμον, ἀλλ᾽ ὡς καὶ εἰς τὸ 10 ζήτημα ἔξειθέσαμεν, δστις δανείσας δυσπιστεῖ διὰ τὸ ἀξιόπιστον τοῦ ὑποκειμένου καὶ ζητήσει ῥὰ λάβῃ εἰς ὑποθήκην πρᾶγμα ἢ παρὰ τοῦ δανεισθέντος ἐκουσίως ταύτην προσφέροντος, εἴτε εἰς κινητὸν εἴτε εἰς ἀκίνητον, καὶ τε ἰσότιμον ταύτης καὶ τε ὑπέροχον, σημειοῦται τὸ ὑποθηκασμένον πρᾶγμα ἐντὸς τοῦ χρεωστικοῦ ἐγγράφου, ἂν γείνῃ, εἰ δὲ μή, ἀπλῶς πως δίδεται τόσον τὸ δάνειον καθῶς καὶ ἡ ὑποθήκη καὶ μόρος ὁ τοιουτοτρόπως ἔξασφαλισθεὶς χαίρει τὸ δικαίωμα ἐπὶ τῆς ὑποθήκης αὐτῆς καὶ τε πρῶτος ἐδάνεισε καντε ὕστερος, ἂν ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι δανείσαντες τὸ αὐτὸν ὑποκείμενον.

*Ἐπὶ τοῦ 15 ζητήματος.

*Ἀποκριτόμεθα διὰ ἡ τοπικὴ συνήθεια συμφωνεῖ κατὰ τοῦτο μὲ τὸν νόμον ἀπαραμειώτως.

*Ἐπὶ τοῦ 16 ζητήματος.

*Ἀποκριτόμεθα διὰ ἡ τοπικὴ μας συνήθεια συμφωνεῖ κατὰ τοῦτο μὲ τὸν νόμον.

Καὶ ταῦτα εἰσὶν τὰ κατὰ ἐγχώριον συνήθειαν ἐπικρατοῦντα ἔθιμα εἰς τὴν περιφέρειαν Κορώνης.

*Ἐν Κορώνῃ

Ο Ειρηνοδίκης
(Τ.Σ.) Κ. καράπανλος

27. ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑ⁽¹⁾

2160

*Ἐν Κυπαρίσσῳ τὴν πέμπτην Δεκεμβρίου 1833 συνεδριαζόντων τῶν προκριτοδημογερόντων τῆς Πόλεως Κυπαρισσίας, ἀτεγγώσθη ἡ ὑπ' ἀρ. 1133 ἐγκύλιος τῆς

¹ ἀρ. 1257

παρ. 9 Δεκεμβρ. 1833
ἀρ. πρ. 2160

Πρὸς τὴν ἐπὶ τῆς Λικαιοσύνης Σ. Βασιλικὴν
Γραμματείαν

"Αμα ἐλίγρθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1133 ἐγκύλιος τῆς Βασιλικῆς ταύτης Γραμματείας ἐπροσκάλεσα τοὺς προκριτοτέρους καὶ εἰδημονεστέρους τῆς ἐπαρχίας ῥὰ συνέλθωσι διὰ τά σκεφθῶμεν δμοῦ καὶ ση-